

ohjeita ylioppilaskirjoitukseen

kevät 2010

Kevään 2010 ylioppilastutkinto

Kevään 2010 ylioppilaskirjoitukset järjestetään Sotungin lukiossa, Sotungintie 19, 01200 Vantaa.

Kirjalliset kokeet

Kaikki kokeet alkavat klo 9.00. Ole paikalla klo 8.30.

- pe 12.2. äidinkieli, tekstitaidon koe klo 9.00
- ma 15.3. äidinkieli, esseekoe
suomi toisena kielenä, S2-koe
- ke 17.3. vieras kieli, pitkä oppimäärä
- pe 19.3. uskonto, elämäkatsomustieto,
yhteiskuntaoppi, kemia, maantiede,
terveystieto
- ma 22.3. ruotsin kieli, pitkä ja keskipitkä oppimäärä
- ke 24.3. matematiikka, pitkä ja lyhyt oppimäärä
- pe 26.3. psykologia, filosofia, historia, fysiikka, biologia
- ma 29.3. vieras kieli, lyhyt oppimäärä

Kuullunymmärtämiskokeet

Kuullun ymmärtämiset järjestetään kieliluokissa, pohja-kerroksen tanssisalissa sekä Ollilassa. Ole Sotungin lukiossa aamun ensimmäisessä kokeessa viimeistään klo 8.15.

- ma 15.2. vieras kieli, pitkä oppimäärä
- englanti	klo 8.30
- saksa	klo 11.00
- ranska	klo 13.00
- venäjä/espanja	klo 15.00
- ti 16.2. toinen kotimainen kieli,
pitkä ja keskipitkä oppimäärä
- ruotsi, A- ja B-taso	klo 8.30
- ke 17.2. vieras kieli, lyhyt oppimäärä
- saksa	klo 8.30
- venäjä	klo 11.00
- englanti	klo 13.00
- ranska	klo 14.00
- espanja/italia	klo 15.00

TAULUKOT JA APUVÄLINEET

Matematiikan, fysiikan, kemian ja maantieteen kokeissa saa käyttää apuvälineinä lautakunnan määräysten mukaisia laskimia ja taulukkokirjoja. Laskimia saa olla yksi tai useampi.

Laskin saa antaa tuloksen vain numeerisessa tai graafisessa muodossa. Funktion ja lausekkeen arvon laskeminen, tilastollisten perussuureiden laskeminen, yhtälön tai yhtälöryhmän numeerinen ratkaiseminen sekä numeerinen derivointi ja integrointi ovat hyväksyttäviä toimintoja. Poikkeuksena sallitaan murtolukujen laskutoimitukset. Hyväksyttävät toiminnot voivat olla laskimen pysyvässä muistissa tai sähköisesti pyyhittävässä muistissa (flash ROM).

Laskin voi olla ohjelmoitava, mutta tehtävät laaditaan niin, että ne voidaan suorittaa laskimella, jossa ei ole ohjelmointimahdollisuutta.

Laskin ei saa sisältää muuttujan lausekkeitä symbolisesti käsitteleviä algebrallisia eikä analyttisiä toimituksia, kuten symbolista derivointia ja integrointia, eikä tällaisia ohjelmia saa olla laskimen muisteissa. Laskimen muisteissa ei saa olla muita kuin edellä selvästi sallittuja laskinvalmistajan valmisohjelmia äidinkielen käyttöjärjestelmäsovellus (lokalisatio) mukaan lukien. Muut tiedot, ohjelmat ja asiakirjat on tyhjennettävä laskimen muisteista. Kokeessa ei saa olla mukana laskimen käyttöohjeita, muistikortteja eikä kaapeleita tai muita viestintään tarkoitettuja välineitä.

Kokelaan on tyhjennettävä laskimen muistit ennen kuin hän jättää laskimen tarkistettavaksi. Tarvittaessa kokelaan on selitettävä tyhjennysmenetelmä, jotta tarkastava opettaja voi varmistua siitä, että laskin on tyhjennetty ohjeiden mukaisesti.

Mikäli olet epävarma omasta laskimestasi, niin ota yhteyttä hyvissä ajoin matematiikan opettajaan. Mikäli sinulla on sellainen laskin, jossa on laskinvalmistajalta saatuja edellä mainittuja sallittuja ohjelmia ja et halua niitä resetoitavan pois, niin ota ajoissa yhteyttä opettajaan ja sovi hänen kanssaan asiasta. Tarvittaessa varaudu esittelemään laskin opettajalle etukäteen.

Reaali- ja matematiikan kokeessa saa käyttää seuraavia taulukoita, jompaakumpaa tai molempia

- MAOL: MAOL-taulukot, Otava (ilmestynyt 1999 tai myöhemmin)
- Ranta - Tiilikainen: Lukion taulukot, WSOY (ilmestynyt 1993 tai myöhemmin)

Taulukoissa saa olla vain omistajaa koskevia lisämerkintöjä. Todetut painovirheet saa korjata, mutta taulukoihin ei saa lisätä mitään kirjoitettuja tai monistettuja tietoja eikä alleviivauksia. Tämä koskee myös sellaisia tietoja, joka sisältyvät toisiin sallittuihin taulukoihin.

Varaa tarpeelliset liijykynät, teroitin, mustekynät, pyyhekumit, viivaimet ja harpit aamua varten. Värikyniä voi käyttää piirroksissa paitsi ei punaista.

Taulukot ja laskimet tuodaan kansliaan tarkistettaviksi koetta edeltävänä arkipäivänä ennen klo 12.00. Kaikkien koetarvikkeiden päällä on oltava näkyvästi kokelaan nimi ja numero esimerkiksi maalarinteipille kirjoitettuna. Koetarvikkeet ovat valmiina pulpetille jaettuna koetilaisuuden alkaessa.

KIRJOITUKSISSA

Valitse itsellesi mukava, väljä asu, tossut, yms. Ota varalle lämmin asu.

Ota mukaan myös henkilöllisyystodistus ja eväät. Juomapulloissa ei saa olla etikettiä eikä makeisissa ja muissa eväissä käärepaperia.

Lähde kotoa niin varhain, että olet Sotungin lukiolla varmasti viimeistään klo 8.30.

Katso istumapaikkasi juhlasalin ovesta.

Päällysvaatteet, laukut ja muut tavarat jätetään omiin kaappeihin tai lukion naulakoihin yläkertaan. Matkapuhelimia, mp3-soittimia tai muita vastaavia laitteita ei saa tuoda koetilaisuuteen. Laitteet voi jättää säilytykseen kansliaan omalla vastuulla.

Kirjoitusvälineet ja mahdolliset eväät laitetaan tarjottimelle. Mitään paperia ei saa viedä saliin, ei edes paperinenäliinoja, joita on varattu koulun puolesta saliin. Henkilöllisyystodistus tarkastetaan salin ovelta.

Saliin kutsutaan klo 8.45.

Etsi hiljaa ja puhumatta paikkasi ja tarkista, että kirjoitusvälineet ovat mukana ja pulpetti tukevasti paikallaan.

Kuuntele tarkkaan annetut ohjeet ja mahdolliset koekohtaiset erityisohjeet.

Jos sinulla on tässä vaiheessa kysyttävää, kerro valvojalle ongelmasi.

Kirjoita kaikkiin käyttöönnottamiisi papereihin:

- kokelasnumerosi (tarkista kokelasnumero koetilan ovesta, se saattaa vaihdella!)
- nimikirjoituksesi
- täydellinen nimesi tekstaten

Papereita ei saa repiä, taittaa eikä rypistää.

Jos haluat kokeen aikana lisää paperia, nosta kätesi ylös ja osoita sormillasi tarvittava lisäarkkimäärä.

Älä ylitä marginaaleja. Kirjoita joka riville ja pyri selkeään, hyvin luettavaan käsialaan. Puhtaaksikirjoituksessa yliviivaa mahdollinen virhe ja kirjoita yläpuolelle korjaus.

Suunnittele ajankäyttösi etukäteen. Koeaika on tasan kuusi tuntia ja alkaa siitä, kun tilaisuus julistetaan alkaneeksi. Kokeesta ei voi poistua ennen klo 12.00. Varaa tarpeeksi

aikaa puhtaaksikirjoitukseen. Kun koe kuulutetaan päättyneeksi, ei suoritusta voi enää jatkaa.

Kaikki paperit ja tehtävavihot palautetaan kokeen päättyessä. Yliviivaa selvästi ja merkitse ”suttu” niihin harjoituspapereihin, joita et halua otettavan huomioon.

Kirjoituksen päätyttyä jokainen tuo paperinsa päävalvojalle, joka merkitsee kellonajan pöytäkirjaan. Ruuhkatilanteessa odota vuoroasi paikallasi. Järjestä paperisi jo paikallasi selvään pinnoon, jossa suorituspapieriarikki on kansiona ja sisällä kaikki muut.

WC

Nouse ylös ja odota paikallasi saattajaa. Valvoja saattaa vessaan vain yhden kerrallaan, joten voit joutua odottamaan vuoroasi.

Jos sinulla on muuta asiaa, nosta kätesi ylös ja odota valvojaa.

SAIRAUDET

Pitkäaikaisairauksista on hankittava lääkärintodistus.

Äkillinen, kova sairaus: käy lääkärissä ennen koetta tai heti kirjoituksen jälkeen.

Lievä sairaus: käy terveydenhoitajalla.

Salissa on vuode lyhytaikaista lepoa varten sekä joitakin yleislääkkeitä.

Hätätapauksissa koe järjestetään oppilaan kotona tai sairaalassa. Tällaisessa tapauksessa tulee kokelaan ottaa yhteys rehtoriin niin aikaisin kuin mahdollista. Rehtori Päivi Sillanpään puhelinnumero on kansliaan 839 30075 tai 839 30066 ja kotiin 325 7748 tai gsm 040 – 510 2448. Opinto-ohjaaja Marianna Sydänmaanlakan puhelinnumero on 839 30079 tai gsm 040 – 526 6265.

KOEKOHTAISIA OHJEITA

Äidinkieli

Äidinkielen koe on kaksiosainen: siihen kuuluvat tekstitaidon koe ja esseekoe. Jos kokelas jättää saapumatta jompaan-kumpaan koetilaisuuteen, katsotaan kokonaissuoritus keskeytyneeksi eikä kompensatio ole mahdollinen.

Koesuoritukset jätetään selvästi ja siististi kirjoitettuihin. Tekstitaidon kokeessa käytetään lyijykynää (HB tai nro 2). Esseekokeessa on puhtaaksikirjoituksessa käytettävä muste- tai kuulakynää.

Vieraat kielet

Kielikokeen suoritukset on kirjoitettava selvästi, siististi ja yksiselitteisesti lyijy-, muste- tai kuulakynällä. Optiset lomakkeet saa täyttää vain pehmeällä lyijykynällä (HB tai nro 2).

Huonon käsialan perusteella ei koesuorituksia hylätä, mutta epäselvä kirjoitus tulkitaan huonomman vaihtoehdon mukaan (esim. alkukirjaimet ja taivutus päätteet). Pelkkiä isoja kirjaimia (”tikukirjaimia”) ei saa käyttää. Mikäli tekstiin liittyy vastauksia, käännöstä, selittämistä tai tiivistelmää, tai rakenne on produktiivisen aukkotestin muodossa, ne tehdään eri vastauslomakkeelle ja kirjoitetaan puhtaaksi lyijykynällä. Lue ohjeet huolellisesti, jotta osaat vastata oikealle vastauslomakkeelle tai konseptipaperille. Varaa aikaa puhtaaksikirjoitukseen! Kahden ylimääräisen kielen kirjoittajalle on varattu aikaa kahdeksan tuntia. Kokeita ei tarvitse kirjoittaa musteella puhtaaksi. Muista kirjoittaa aineen otsikko ja numero konseptipaperille (otsikkooa ei saa muuttaa). Aineen sanamäärä lasketaan ja merkitään aineen loppuun.

Latinan kielen kokeessa on sanakirjojen käyttö sallittua. Sanakirjojen tarkastuksesta on sovittava ajoissa kanslian kanssa. Sanakirjat odottavat koetilaisuudessa kokelaan pulpetilla. Kokeessa saa käyttää seuraavia sanakirjoja:

Streng, Latinalais-suomalainen sanakirja
Heikel, Latinalais-suomalainen sanakirja
Salmi-Linkomies, Latinalais-suomalainen sanakirja
Pitkäranta, Suomi-latina-suomi-sanakirja

Matematiikka

Kokelas saa jättää arvosteltavaksi enintään kymmenen tehtävää. Tehtävät voivat sisältää useita osia (merkittynä esimerkiksi a), b), jne.), jolloin kaikkien kohtien käsittely kuuluu täydelliseen suoritukseen. Pitkän matematiikan kokeessa voidaan antaa 1-2 ns. tähtitehtävää, jotka vaativat laajempaa tai syvällisempää käsittelyä kuin muut tehtävät. Tähtitehtävät merkitään tehtävänumeron edessä olevalla tähdellä ja ne ovat yhdeksän (9) pisteen arvoisia.

Tehtävä 1 tehdään kokoarkille ja muut tehtävät puoliarkeille, kullekin puoliarkille vain yksi tehtävä. Kokeen päättyessä kaikki paperit kootaan tehtäväjärjestykseen kokoarkin sisälle, suttupaperit erikseen suorituspinon alle. Suttupaperit on merkittävä selvästi: kirjoita ”suttu” ja vedä suoritus yli. Koe tehdään lyijykynällä (HB tai nro 2).

Tehtäviin liittyvät kuvat piirretään samalle konseptipaperille suorituksen kanssa Millimetripaperia ei käytetä, ellei siihen

ole erityistä syytä. Piirroksissa saa käyttää värikyniä – ei kuitenkaan punaista. Mikäli tehtävässä käsketään piirtämään kuvio, kulmat on mitattava astelevyllä. Kuviot on piirrettävä riittävän selvästi ja siististi – ei vapaalla kädellä, ja niissä käytetyt yksiköt on merkittävä näkyviin. Harppia, viivoitinta ja MAOL-taulukkoa on käytettävä näitä edellyttävissä kohdissa.

Ainereaali

Ensimmäisenä koepäivänä järjestetään evankelis-luterilaisen uskonnon, ortodoksisen uskonnon, elämäkatsomustiedon, yhteiskuntaopin, kemian, maantieteen ja terveystiedon kokeet. Toisena koepäivänä järjestetään psykologian, filosofian, historian, fysiikan ja biologian kokeet.

Kokelas jättää arvosteltaviksi tarkoitetut lopulliset suoritukset selvästi ja siististi lyijykynällä (HB tai nro 2) kirjoitettuna. Piirroksissa on lupa käyttää värikyniä - ei kuitenkaan punaista. Luonnosteluun käytetyt konseptit yliviivataan selvästi ja merkitään ”suttu”.

Fysiikan, kemian ja maantieteen kokeissa saa käyttää apuvälineinä lautakunnan ohjeiden mukaisia laskimia ja taulukkokirjoja. Muissa kokeissa näiden apuvälineiden käyttö on kielletty.

Merkitse vastauksen otsikoksi kyseessä olevan reaaliaineen nimi tai kirjainlyhenne ja tehtävän numero, esim. MAANTIEDE 3 tai GE 3, mutta ei itse tehtävää.

Kirjoita ainakin yksi vastaus kokoarkille alkaen ensimmäiseltä sivulta. Kullekin paperille saa kirjoittaa vain yhden tehtävän suorituksen. Tarvittaessa saman tehtävän käsittelyä saa jatkaa toisella tyhjällä paperilla. Kokoarkin sisään liitetään muut suoritukset numerojärjestyksessä.

Annettavien tehtävien ja vastausten määrät ovat seuraavat:

	<i>tehtävien määrä</i>	<i>vastausten enimmäismäärä</i>
evankelis-luterilainen uskonto	10	6
ortodoksinen uskonto	10	6
elämäkatsomustieto	10	6
psykologia	10	6
filosofia	10	6
historia	10	6
yhteiskuntaoppi	10	6
fysiikka	13	8
kemia	12	8
biologia	12	8
maantiede	10	6
terveystieto	10	6

Kussakin kokeessa annetaan kaksi erityisen vaativaa jokeritehtävää. Jokeritehtävät merkitään tehtävänumeron edessä olevalla +-merkillä ja sijoitetaan sarjan loppuun. Kumpaankin jokeritehtävään saa vastata.

YLEISTÄ

Poistuttuasi salista hammaslääkäripäädyn metalliovien kautta et saa enää palata takaisin ennen kuin kirjoitukset ovat siltä päivältä päätyneet. Älä keskustele koväänisesti käytävällä äläkä ala-aulassa.

Ylioppilasasetuksen mukaan kokelas, joka syyllistyy vilpilliseen menettelyyn tai vilpin yritykseen tai avustaa siinä muutoin tai törkeästi rikkoo järjestystä, menettää oikeutensa jatkaa tutkinnon suorittamista kyseisenä tutkintokertana. Kokeet, joihin kokelas on kyseisenä tutkintokertana ilmoittautunut, katsotaan hylätyiksi.

Jos asetuksessa tarkoitettua tekoa voidaan pitää suunniteltuna tai muulla tavalla raskauttavana, rehtori voi määrätä, että kokelas menettää osallistumisoikeuden kokeisiin kyseistä tutkintokertaa lähinnä seuraavana tutkintokertana.

Koesuorituksesi arvostellaan alustavasti koulussa. Opettajan antamaa **alustavaa arvostelua** voit tiedustella Sinulle kotiin tulleen kirjeen aikataulun mukaisesti. Aikataulu löytyy myös kanslian ilmoitustaululta. Muista kuitenkin, että tämä arvostelu on vain alustava.

Ylioppilastutkintolautakunnan lopullinen arvostelu tulee viikolla 21. Tulokset saat kirjallisena Sotungin lukion kansliasta klo 9-15 välisenä aikana henkilökohtaisesti tai valtakirjalla. Päivästä, jona tulokset ovat saatavilla, tiedotetaan lähempänä ajankohtaa osoitteessa www.sotunki.fi sekä koulun info-televisiossa.

Huomio etälukiolainen: Tulokset, joita ei ole noudettu kahden päivän kuluessa, postitetaan kokelalle kotiin.

Kokeiden arvostelua koskevaan lautakunnan päätökseen saa lautakunnalta hakea tarkistusarvostelun suorittamista. Hakemus tulee tehdä lukion rehtorille 14 päivän kuluessa siitä ajankohdasta, jolloin kokelalla on ollut tilaisuus saada arvostelun tulos henkilökohtaisesti tietoonsa (§ 25 mom.2).

Yo-harjoitukset lakkiaisia varten pidetään koululla perjantaina 4.6. klo 18.00. Tuo nimellä varustettu ylioppilaslakki harjoituksiin.

Lukuvuoden päättäjaiset ja **lakkiaisjuhla on lauantaina 5.6. klo 10.30 – n. klo 12.00**, minkä jälkeen on yhteisvalokuva (halutessasi myös yksilökuvausmahdollisuus).

Jos aiot valmistua 5.6., tulee kaikkien kurssien olla suoritettuna **perjantaina 7.5. klo 12.00**.

Päivi Sillanpää
rehtori